

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A.1**
- α. «Κλήριγκ», σελίδα 54 σχολικού βιβλίου
«Στο εξωτερικό εμπόριο από το 1932 και έπειτα ... θετικά στοιχεία»
  - β. «Εθνικόν κομιτάτον», σελίδα 77 σχολικού βιβλίου
«Μικρότερη απήχηση μέσα στην Εθνοσυνέλευση, που προέκυψε από τις εκλογές του Νοεμβρίου του 1862, είχε ο πολιτικός σχηματισμός “εθνικόν κομιτάτον” .... Οθωμανική αυτοκρατορία»
  - γ. «Οργανισμός», σελίδα 140 – 141 σχολικού βιβλίου
«Τον Ιούλιο του 1914 ... κλήρο»
- A.2**
- α. Σωστό
  - β. Σωστό
  - γ. Σωστό
  - δ. Λάθος
  - ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β

- B.1**
- α. Από τα αντιβενιζελικά κόμματα, πιο αδιάλλακτα ήταν τα κόμματα του Δημητρίου Ράλλη και του Κυριακούλη Μαυρομιχάλη, ενώ το κόμμα του Γεωργίου Θεοτόκη ήταν πιο διαλλακτικό.
Αντιβενιζελικά κόμματα ήταν το ραλλικό κόμμα, το εθνικό κόμμα του Κ. Μαυρομιχάλη και το κόμμα του Γ. Θεοτόκη.
  - β. σελίδα 92 , σχολικού βιβλίου
«Ως αντιβενιζελικά ... Φιλελευθέρους»
- B.2**
- α. σελίδα 206 -207, σχολικού βιβλίου
«Οι ξένοι Ναύαρχοι ... Ελευθέριος Βενιζέλος»
  - β. σελίδα 208, σχολικού βιβλίου Η περίοδος της δημιουργίας
«Έκοψε κρητικό νόμισμα (την κρητική δραχμή), ίδρυσε την Κρητική Τράπεζα»

ΘΕΜΑ Γ

Πρόλογος:

Αξιοποίηση ιστορικού υλικού σχολικού εγχειρίδιου στη σελίδα 33 του σχ. βιβλίου «Η πιο χαρακτηριστική ... ηπείρων» και «ο σιδηρόδρομος έγινε το σύμβολο των νέων καιρών και το συνώνυμο της ανάπτυξης κατά το 19^ο αιώνα» «Στις μικρότερες ... το 1835»

Κύριο μέρος

α. προσδοκίες → αξιοποίηση όλου του ιστορικού υλικού Κειμένου Α

β. επέκταση → παρατήρηση στοιχείων ιστορικού πίνακα Κειμένου Β

Συγκεκριμένα: 1869 → μόνο 9 χιλιόμετρα σιδηροδρομικού δικτύου
1883 → σχεδόν διπλασιασμός αριθμού χιλιομέτρων στα 22

Στο σημείο αυτό προσθέτουμε από ιστορική αφήγηση σελίδα 33-34 σχ. βιβλίου «Μέχρι τη δεκαετία του 1880 .. για να κατασκευαστεί.

1885 → δεκαπλασιασμός αριθμού χιλιομέτρων στα 222 } **Αρα,**
1892 → 900 χιλιόμετρα

Αξιοποιούμε ιστορικό υλικό σχολικού εγχειρίδιου σελίδα 34 – 35
« Το σιδηροδρομικό δίκτυο ... το 1890»

1897 → 970 χιλιόμετρα (αύξηση μόνο κατά 70 χιλιόμετρα από το 1892 και μέχρι το 1907 σταδιακά μικρή αύξηση χιλιομέτρων που έφτασαν στα 1.372. Γνωρίζουμε άλλωστε ιστορικά ότι το δίκτυο ολοκληρώθηκε μόλις το 1909.)

Δυσκολίες

Αξιοποίηση ιστορικού υλικού σελίδα 33 – 35 σχολικού βιβλίου

Σελίδα 33, «Ανυπέρβλητες όμως δυσκολίες ... αποδοτικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου»

Σελίδα 34, « όλες οι υπόλοιπες ... κερδοσκόπους»

Σελίδα 34-35 «Τα οικονομικά προβλήματα .. στη δεκαετία του 1890»

Σελίδα 35 «Οι ιδιώτες συμμετείχαν ... σιδηροδρόμου»

Βαθμός εκπλήρωσης προσδοκιών → αξιοποίηση όλου του ιστορικού υλικού Κειμένου Γ

Επίσης, καταγραφή ιστορικής αφήγησης σελίδα 35 σχολικού βιβλίου « Στο μεγαλύτερο τμήμα του ... διεθνούς δικτύου» «Είναι αναμφίβολο ... αλλαγές»

ΘΕΜΑ Δ.1

α. Πρόλογος

Αξιοποίηση ιστορικού υλικού σχολικού εγχειριδίου σελίδα 156
« Η αγροτική αποκατάσταση ... προσφυγικούς συνοικισμούς»

Κύριο μέρος

Καταγραφή όλων των ιστορικών πληροφοριών κειμένου Α σε συνδυασμό με την ιστορική αφήγηση σχολικού εγχειριδίου σελίδα 156 σχολικού βιβλίου

«Ο παραχωρούμενος κλήρος ... Υπουργείου Γεωργίας.»

β. τρόποι με τους οποίους ωφελήθηκε η αγροτική οικονομία από εγκατάσταση προσφύγων:

Αξιοποίηση ιστορικού υλικού σχολικού εγχειριδίου σελίδα 167 – 168
«Για ένα διάστημα ... στην πατρίδα τους»

Καταγραφή όλων των ιστορικών πληροφοριών Κειμένων Β και Γ Συγκεκριμένα , από Κείμενο Β:

Επικέντρωση

- 1) στα δημητριακά, κυρίων το σιτάρι
- 2) στον καπνό
- 3) στα σταφύλια
- 4) στα σπυροφόρα

Από κείμενο Γ:

- Συνθήκες διαβίωσης
- Ανάπτυξη γεωργικής παραγωγής
- Απαλλοτρίωση τσιφλικιών – αναδιανομή – αλλαγή όψης υπαίθρου
- Διπλασιασμός καλλιεργήσιμων εκτάσεων ελληνικού κράτους
- Βόρειες επαρχίες κράτους κατοικημένες πλέον και όχι έρημες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΤΣΙΒΓΕΛΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ